

بر موضوع اشتغال، تولید و معیشت مردم تأکید داریم

صفحه ۲

۲۱۰ هزار میلیارد تومان بدهی دولت به بانک‌ها

صفحه ۱۶

تیتراهای امروز

تبعات کانبدیتوری رئیس‌جمهور و معاون اول

جلسه دولت تشکیل نشد!

صفحه ۲

هشدار انجمن داروسازان نسبت به دیرکرد بدهی دولت

فلاکت اقتصادی داروخانه‌ها

صفحه ۴

یک پیروزی شیرین دیگر برای پرسپولیس

پدیده، قربانی

جشن قهرمانی قرمزها

صفحه ۱۴

تحمل‌ناپذیری وزارت بهداشت نسبت به انتقادهای مطرح شده درباره طرح تحول سلامت

افتتاح

افتتاح شده‌ها

صفحه ۴

نگاه‌امروز

پاسکاری

در زمین سیاست

حسین قذیباتی

در وادی سیاست، لزوماً همه چیز مطابق میل ما پیش نمی‌رود. صبح را با شنیدن خبری خوش، سر حال آغاز می‌کنیم، در حالی که غروب، خبری ناخوش، حال‌مان را خراب می‌کند؛ و البته اشتباه می‌کند که خراب می‌کند نه از اولی، مست باید شد و نه اجازه داد به دومی، که با یوسمان کند. از این منظر، سیاست و فوتبال، شباهت فراوانی با هم دارند. القاصه روزگاری که در زمین پلیس بازار دوم نازی‌آباد، در تیم جوانان پاس بازی می‌کردم، همین «مهدی رحمتی» که به رغم غضب کی‌روش، هنوز هم اهل فن، او را بهترین دروازه‌بان حال حاضر فوتبال ما می‌دانند، گلر سوم تیم ما بود و بالطبع، کمترین بازی به او می‌رسید! قصه بازی‌گرده به حدود ۲۰ سال پیش! با روزهایی که حتی دبیرستان هم، به جای کیف و کتاب، با ساک فوتبال و لباس تمرین می‌رفتم، بلکه با اجازه آقای ناظم، گاه حتی زنگ آخر را هم بپیچانم تا از کوچ‌پس کوچ‌های خیابان پاسداران، جلدی خودم را بر سرانجام زمین چمنی واقع در نازی‌آباد دوست‌داشتم! مربی ما «عمران عزتی» بود که ایام جوانی، رفاقتی هم با پدر داشت، عمدتاً در همین مستطیل سبز و حواشی آن؛ قبل یا بعد تمرین، گاهی برایم از خاطرات فوتبالی بااکیبر سخن می‌گفت که خوب یادم هست، هنگام بیان یکی از همین خاطرات، مهدی رحمتی هم سر رسید! آقا عمران، همان روز، همان جا، به گلر سوم تیم، بلکه به همه ما، حرف‌هایی زد که هنوز هم آویزه گوشم است: «لان خیلی از شما بازیکن ثابت هستید، به حدی که ممکن است از این تیم و آن تیم هم پیشنهاد داشته باشید اما مغرور اگر شوید یا قدم را اگر درست برندارید یا تصمیم را اگر اشتباه بگیرید، هیچ معلوم نیست ۴ صباح دیگر، اصلاً در فوتبال باشید یا نه! یک روز، بازی به شما نمی‌رسد! آن‌روز، آسمان به زمین نخواهد آمد! یک روز هم ممکن است گلر سوم تیم باشید، اما ناامید نباید باشید! فوتبال یعنی نگاه به آینده و نگاه به آینده، یعنی امید پس همیشه سعی کنید جلوتر را ببینید!» از جمله همبازی‌هایی که «جلوتر» را می‌دید، اما همین مهدی رحمتی بود که معمولاً زودتر از همه، می‌آمد سر تمرین و آخرین نفر هم بازمی‌گشت! مهدی رحمتی، اواخر همان فصل، گلر دوم شد و فصل بعد، نفر اول دروازه جوانان پاس تهران!

ادامه در صفحه ۵

یادداشت‌امروز

امیراستگی: «ماسپرده‌گذاران

مجاز بانک مرکزی پول‌مان را به امانت گذاشته‌ایم. آیا دیگر به مجاز بانک مرکزی نباید اعتماد کرد؟» این متن پلاکاردی است که سپرده‌گذاران موسسه اعتباری کاسپین در تجمع اعتراضی خود مقابل بانک مرکزی در دست داشتند. متنی که اگر چه ساده به نظر می‌رسد ولی توضیح‌دهنده یکی از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصاد سیاسی دولت یازدهم است. برای ورود به صحبت از این ویژگی ابتدا لازم است مقدماتی را مطرح کنیم. مقدمه اول را به توضیح کوتاهی درباره موسسه کاسپین و حواشی شکل گرفته در اطراف آن اختصاص می‌دهیم. مقدمه دوم را به صحبت از لایحه اصلاح نظام بانکی اختصاص می‌دهیم. سپس در قسمت نهایی این نوشتار به بررسی عملکرد بانک مرکزی از زاویه‌های اقتصادی - سیاسی می‌پردازیم. البته کل این یادداشت خود به مثابه مقدمه‌ای برای ورود به صحبت از «وضعیت کنونی نظام بانکی» خواهد بود. صحبتی که باب آن در بسیاری از مجامع اقتصادی با رویکردهای مختلف مدت‌هاست گشوده شده است و ما هم در این جریده در مطالبی که در آینده خواهد آمد به مرور وضعیت کنونی نظام بانکی و چالش‌های آن را مطرح خواهیم کرد. چالش‌هایی که به ادعای درصد زیادی از صاحب‌نظران اقتصادی در مجموع به یک بحران به تأخیر افتاده شباهت دارد.

یکم: تعاونی‌های «فرشتگان»، «الزهر»، «دامداران» و کشاورزان کرمانشاه، «عام کشاورزان مازندران»، «حسنات»، «پیوند»، «بدر توس» و «امید چلین» تعاونی‌هایی بودند که قرار شد با مجموعه کاسپین ترکیب شوند. در نهایت با سرمایه نزدیک به ۳۰۰ میلیارد تومان در آخرین روزهای سال ۹۴، فعالیت کاسپین به‌طور رسمی در شبکه بانکی آغاز شد. در ابتدا نام این موسسه به عنوان یکی از موسسات مالی و اعتباری دارای مجوز از سوی بانک مرکزی اعلام شد و نام آن در وبگاه اطلاع‌رسانی بانک مرکزی بدون هیچ توضیحی درج شد. در این باره قرار بر آن بوده است پس از طی شدن مراحل انحلال و ادغام این تعاونی‌ها در کاسپین و پس از انتقال دارایی‌ها و بدهی‌های آنها و همچنین تعیین تکلیف کسورات و ضرر و زیان هر یک از آن تعاونی‌ها با مسؤولیت سهامداران و هیات‌مدیره آنها، مجموعه آنها با نام واحد کاسپین به ادامه فعالیت خود بپردازند. نکته مهم در اینجا این است که مدیران موسسه کاسپین

با استناد به یک حکم قضایی در یکی از استان‌ها، خود را محق دیده‌اند قبل از انجام این مراحل که قسمت نادرلجسب کار بوده است، اقدام به تعویض تابلوهای همه این موسسات به نام کاسپین کرده و بخش شیرین کار که سپرده‌گیری باشد را آغاز کنند. در همین روزها انتشار اخباری دال بر ضرر ۴۰۰۰ میلیاردی موسسه اعتباری فرشتگان، هجوم سپرده‌گذاران این موسسه برای بازپس‌گیری سپرده‌های‌شان را به همراه داشت. سپرده‌هایی که دیگر تحت مسؤولیت موسسه کاسپین بود و این آغاز ماجرای موسسه کاسپین است. وضعیت تاسف‌برانگیزی که در آن طرف بدهی‌های همه آن موسسات و تعاونی‌ها به کاسپین منتقل شده ولی طرف دارایی‌ها که عمدتاً از جنس سهمی و نقدشونده است هنوز به شکل کامل به این موسسه منتقل نشده است. اما چه کسی مجوز این کار را به هیات‌مدیره این موسسه داده است؟ استناد به حکم قضایی دادگستری یک استان یا مجوز بدون قید و شرط بانک مرکزی؟ بانک مرکزی به عنوان نهاد فرادستی و ناظر در این زمینه در ابتدا حکم قضایی که در یکی از استان‌ها تعاونی‌ها را ملزم به نصب تابلو کاسپین کرده بود، دلیل این وضعیت می‌دانست و بعدترها هم صحبت از مشروط بودن مجوز این موسسه به جمع‌بندی‌ها و بدهی‌های موسسات ادغام شده در آن کرد و در جدیدترین اظهارنظرها هم صحبت از تخلف هیات‌مدیره کاسپین می‌کند. اما آیا بانک مرکزی نمی‌توانست از ابزارهای موجود و مرسوم حقوقی برای جلوگیری از وقوع این شرایط که براضی پیش‌بینی‌پذیر نیز بود، استفاده کند؟ بسادگی با نگر داشتن این موسسه در وضعیت در شرف تاسیس تا تعیین تکلیف ادغام، می‌شد از این وضعیت جلوگیری کرد. با توجه به وجود این راهکار ساده و در دسترس، چرا بانک مرکزی چنین نکرد؟ پاسخ با باید اشتباه متولیان این مساله در بانک مرکزی باشد یا وجود رویکردی دیگر، رویکردی که در بخش سوم به آن خواهیم پرداخت.

دوم: در سال‌های میانی عمر مجلس نهم، جمعی از نمایندگان مجلس طرحی را برای اصلاح مهم‌ترین قوانین نظام بانکی کشور یعنی قانون «پولی و بانکی» و قانون «عملیات بانکی بدون ربا» ارائه دادند؛ طرحی که در صورت تصویب نهایی بسیاری از مشکلات فعلی کشور در این حوزه را برطرف می‌کرد. مشکلاتی مانند حفاظت و حمایت از منابع قرض‌الحسنه و استفاده پهنه از آن، اصلاح شیوه تخصیص منابع بانک‌ها و اصلاح رویکرد به «جریمه تاخیر». یک فوریت این طرح هشتم اردیبهشت ۹۴ به تصویب رسید اما وعده‌های مسؤولان دولتی و بانک مرکزی برای ارائه لایحه مرتبط در صورت توقف پیگیری این طرح در مجلس ظرف یک ماه، موجب شد بررسی جزئیات آن در قوه مقننه به تأخیر بیفتد و به آخرین روزهای مجلس نهم برسد. وعده‌هایی که با وجود گذشت یک سال، محقق نشد و در نهایت طرح تهیه شده توسط کارگروه بازنگری در قوانین بانکی مجلس، بر مبنای آخرین ویرایش لایحه بانکداری (تدوین شده در جلسات مشترک بانک مرکزی و وزارت اقتصاد) تهیه شد و البته با استفاده از نظرات کارشناسان حوزه بانکی اصلاح و تکمیل و ۳۰ فروردین ۹۵ در مجلس شورای اسلامی اعلام وصول شد. بررسی این طرح در کمیسیون اقتصادی مجلس مطابق سازوکار اصل ۸۵ قانون اساسی انجام شد و در نهایت ۲۰ اردیبهشت‌ماه به تصویب اکثریت نمایندگان مجلس رسید. بر همین اساس، نمایندگان مجلس با ۱۳۹ رای موافق، تصمیم‌گیری دربارۀ طرح بانکداری بدون ربا را به کمیسیون اقتصادی مجلس سپردند تا روند تصویب آن سرعت بیشتری بگیرد و اعضای این کمیسیون بتوانند در فرصت باقیمانده تا پایان مجلس نهم این کار را به سرانجام برسانند. با این وجود، فشار شدید مقامات دولتی و مدیران بانک‌ها به هیات‌رئیس‌ه مجلس و کمیسیون اقتصادی آن در آن مطرح می‌شود و با تغییر مجلس بر خلاف لایحه به مجلس بعدی منتقل نمی‌شود، این طرح در مجلس نهم مدفون شد و آنچه باقی ماند وعده‌های طرح‌های مجلس مختص همان دوره‌ای است که در آن مطرح می‌شود و با تغییر مجلس بر خلاف لایحه به مجلس بعدی منتقل نمی‌شود، این طرح در مجلس نهم مدفون شد و آنچه باقی ماند وعده‌های طرح‌های مجلس مختص همان دوره‌ای است که در آن مطرح می‌شود و با تغییر مجلس بر خلاف لایحه به مجلس بعدی منتقل نمی‌شود، این طرح در

چگونه دولت روحانی منافع ۲ درصد جامعه را به ۹۸ درصد دیگر ترجیح داده است؟

از مشکلات فعلی کشور در این حوزه را برطرف می‌کرد. مشکلاتی مانند حفاظت و حمایت از منابع قرض‌الحسنه و استفاده پهنه از آن، اصلاح شیوه تخصیص منابع بانک‌ها و اصلاح رویکرد به «جریمه تاخیر». یک فوریت این طرح هشتم اردیبهشت ۹۴ به تصویب رسید اما وعده‌های مسؤولان دولتی و بانک مرکزی برای ارائه لایحه مرتبط در صورت توقف پیگیری این طرح در مجلس ظرف یک ماه، موجب شد بررسی جزئیات آن در قوه مقننه به تأخیر بیفتد و به آخرین روزهای مجلس نهم برسد. وعده‌هایی که با وجود گذشت یک سال، محقق نشد و در نهایت طرح تهیه شده توسط کارگروه بازنگری در قوانین بانکی مجلس، بر مبنای آخرین ویرایش لایحه بانکداری (تدوین شده در جلسات مشترک بانک مرکزی و وزارت اقتصاد) تهیه شد و البته با استفاده از نظرات کارشناسان حوزه بانکی اصلاح و تکمیل و ۳۰ فروردین ۹۵ در مجلس شورای اسلامی اعلام وصول شد. بررسی این طرح در کمیسیون اقتصادی مجلس مطابق سازوکار اصل ۸۵ قانون اساسی انجام شد و در نهایت ۲۰ اردیبهشت‌ماه به تصویب اکثریت نمایندگان مجلس رسید. بر همین اساس، نمایندگان مجلس با ۱۳۹ رای موافق، تصمیم‌گیری دربارۀ طرح بانکداری بدون ربا را به کمیسیون اقتصادی مجلس سپردند تا روند تصویب آن سرعت بیشتری بگیرد و اعضای این کمیسیون بتوانند در فرصت باقیمانده تا پایان مجلس نهم این کار را به سرانجام برسانند. با این وجود، فشار شدید مقامات دولتی و مدیران بانک‌ها به هیات‌رئیس‌ه مجلس و کمیسیون اقتصادی آن در آن مطرح می‌شود و با تغییر مجلس بر خلاف لایحه به مجلس بعدی منتقل نمی‌شود، این طرح در مجلس نهم مدفون شد و آنچه باقی ماند وعده‌های طرح‌های مجلس مختص همان دوره‌ای است که در آن مطرح می‌شود و با تغییر مجلس بر خلاف لایحه به مجلس بعدی منتقل نمی‌شود، این طرح در

دولت ۲ درصدی‌ها

مؤسسات اعتباری که در ایران فعالیت می‌کنند، تشکیل می‌شود. سوم: بخش دوم این یادداشت به‌خوبی نشان می‌دهد نهاد اصلی تصمیم‌گیرنده و ناظر نهایی در امور پولی و بانکی کشور چگونه منافع کلان بانکداران را در آنچه برای اصلاح بانکداری در ایران تدوین کرده، در نظر گرفته است. حال با این شرایط آیا هضم اظهارنظرهای تعجب‌برانگیز مقامات بانک مرکزی در رابطه با مشکلات نظام پولی کشور، سخت خواهد بود؟ آیا دیگر برای فهمیدن چرایی شکل‌گیری معضل موسسه کاسپین باید به این در و آن در زد؟ وقتی رئیس کل بانک مرکزی در یک اظهارنظر عجیب اعلام می‌کند بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری که سود بیشتری برای سپرده‌های بانکی مردم پیشنهاد می‌کنند در وضعیت خوبی به سر نمی‌برند، به این معنا که ریسک بسیار بالایی دارند و مسؤولیت عاقبت امر به عهده خود سپرده‌گذاران خواهد بود، این سوال مطرح می‌شود که پس نهاد ناظر و راهبر در این زمینه که بانک مرکزی باشد، چرا به اصلاح این روند همت نمی‌کند و چرا ایستاده است و نظاره می‌کند تا سپرده‌های ملت به مسلخ ناکارآمدی بانک‌ها برود؟ بانک‌هایی که از بانک مرکزی مجوز گرفته‌اند و این نهاد موظف به تنظیم فعالیت‌های آنان است، همین نهاد ناظر هم در داستان موسسه کاسپین می‌دانسته و می‌دیده و می‌توانسته ولی عمل نکرده است و در نهایت ملت را به صبر و شکیبایی دعوت می‌کند. منافع عده قلیلی به منافع جمع کثیری از ملت ترجیح داده شده است و این نه حتی به واسطه مآشات و مدارای اجتناب‌ناپذیر (برای مختل نشدن نظام پرداخت کشور) با بانک‌ها بلکه با یک رویه ایجابی، آنگونه که در لایحه اصلاح نظام بانکی دیده می‌شود، اتفاق می‌افتد. در کلام ساده‌تر دولت یازدهم دولت کلان‌ثروتمندان و بانکداران است. دولتی که حتی در وضعیت نامناسب پولی و مالی کشور که ناشی از ضعف و فرصت‌طلبی بانک‌های کشور است هم از حمایت و باز گذاشتن دست آنها دست برنمی‌دارد. سپرده‌گذاران کاسپین اکنون بیش از هر گروه دیگری در کشور در حال مزه کردن طعم تلخ این استیلائی کمتر عیان، بر دار و نادر خوش هستند و بیشتر از هر کس دیگری ضرورت تغییر این الیگارش‌ی قدرت و ثروت متبلور در دولت یازدهم را احساس می‌کنند.

گزارش «وطن‌امروز» از افزایش پیگیری در دولت رکود

ملت ییکار دولت بیمار

صفحه ۳

عکس: وطن‌امروز